

editör

OĞUZ DEMİR

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
oguz.demir@paradergi.com.tr

Hep aynı terane...

GEÇEN hafta Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı Murat Çetinkaya Enflasyon Raporu'nu açıkladı. Çetinkaya'nın toplantısı sonrası haftanın son iş gününde gelen enflasyon rakamları beklentilerin üzerinde gerçekleşti. Aylık en yüksek artış yüzde 11.51 ile giyim ve ayakkabı grubunda gerçekleşirken TÜFE (Tüketici Fiyat Endeksi) bir önceki aya göre yüzde 2.08 yükseldi. Bir yıllık ortalamalara göre artış yüzde 10.37 oldu.

Ancak biz daha çok TCMB'nin Enflasyon Raporu'ndan, ekonominin son durumu ve büyümeden söz etmek istiyoruz.

İlginçtir Merkez Bankası'nın enflasyon raporları bazı güncel rakamsal farklar dışta tutulursa birbirine büyük benzerlikler gösteriyor.

Enflasyonun düşüşü hep iki yıl sonrasına bırakılıyor. Hemen tüm başkanlar toplantılarda kurların yükselişinden ve işlenmiş gıda fiyatlarının yüksekliğinden şikâyet ediyor. Ancak buna karşılık Merkez Bankası faiz konusunda enflasyonu frenleyici bir karar almıyor/alamıyor. Faizler yükseltilemeyince kurları kontrol etmek zorlaşıyor. Diğer taraftan seçim yılı olan 2019 yaklaştığı için Başkan Çetinkaya'nın söyleminin aksine gerçek bir sıkı para politikası uygulama imkanı da bulunmuyor.

Tabii ekonominin büyüme oranı yükseldikçe cari açığın artışına yol açan yapısı konusunda bir şeyler yapmak görevi Merkez Bankası'na değil hükümete düşüyor. Geçen hafta yapılan büyük toplantıda ihracatçıların başbakan ve ekonomi ile ilgili bakanlıklara ilettiği isteklerin beşincisi çözüm yolunu gösteriyor. Bu maddede...

"5 - Büyüme modelinin inovasyon temelinde yeniden tasarlanması" deniyor.

Eğer ileri teknolojiye dayanan yeni bir büyüme modeli uygulanamazsa enflasyonun düşüşü ve istikrarlı, sürdürülebilir büyümeye ulaşmak kolay olmayacak.

Toplantıda ortaya konan diğer bir talepte ise...

"İhracatın yarısını, yabancı yatırımların yüzde 70'ini temsil eden AB ile ilişkilerin güçlendirilmesi ve yeni fasılların açılması" isteniyor.

Bu konu da Merkez Bankası'nın değil hükümetin işi...

Taze meyve ve sebze fiyatları marketlerde ve pazarlarda epey ucuz.

İşlenmiş gıda fiyatlarının yüksekliği ise arzın talebe yetişmemesinden kaynaklanıyor. Çözüm yolu, arzi yerli üretimle artırmaktan geçiyor. Ancak hükümet ve tarım bakanları bunun tam aksini yapıyor. İthalat ve bunun ardından gelen geçici fiyat gerilemesi yerli üretimi azaltıyor. Fiyatlar artınca yine ithalata gidiliyor. Bu kısır döngüyü kırmamanın yolu tutarlı bir tarım politikasından geçiyor. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Dr. Ahmet Eşref Fakıbaba iyi niyetle çalışıyor. Ancak bu işler bir çırpıda olmaz.

Gelelim ihracat tarafına. İhracat bu yıl 2014 yılındaki düzeyini yakalayacak. İhracatta işlerin iyi gittiğini söylemek için önümüzdeki aylarda da artışın devam etmesi, 12 aylık ihracatta önce 160, daha sonra 165.5 milyar dolar barajının aşılması gerekiyor.

ISO'nun PMI endeksleri önümüzdeki iki üç ay için bir duraklama sinyali vermiyor. Üretim artışı kasım ve aralık aylarında da devam edecek. Ekonominin geleceği açısından 2018'in ilk üç ayındaki gidiş önemli görünüyor. Eğer bu aylardaki göstergeler iyi çıkarsa olumlu gidiş devam edebilir. Büyüme oranları aşılar. İyi haftalar dileğiyle...